

10 december 2021, Stockholm

Till: företrädare för L, M, S, C, KD, MP, V och SD
i Hälso- och sjukvårdsnämnden

För kännedom till: hälso- och sjukvårdsdirektör Anders Ahlsson

Stockholms Dövas Förening (SDF) vill uppmärksamma Hälso- och sjukvårdsnämnden på det föreslagna avtalet om tolktjänster för döva, dövblinda och personer med hörselnedsättning mellan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och tolkcentralen, Stockholms läns sjukvårdsområde.

SDF har den 12 november 2021 tillsammans med andra organisationer skickat in en skrivelse i ärendet. Vi ser i detta senaste förslag från hälso- och sjukvårdsförvaltningen att förvaltningen har tagit till en del ändringar utifrån organisationernas remissvar vilket gläder SDF. Vi ser dock att det är några delar i remissvaren som ignoreras. SDF anser att nämnden bör ta ställning till dessa frågor i samband med beslutet av avtalet.

Förutom avtalet så är det en oroväckande utveckling som vi ser framför oss då anslaget för tolkverksamheten inte utökats enligt den behov som finns. Det innebär inskränkningar och begränsningar i tolkanvändarnas vardag och hindrar möjlighet till delaktighet. Det är nödvändigt att anslaget ska utökas enligt behovet som finns. Härnedan kommer våra synpunkter gällande det föreslagna avtalet om tolktjänster för döva, dövblinda och personer med hörselnedsättning, i delen uppdragsbeskrivningen:

1.4 Tolkmetod

SDF vill återigen betona att vi anser att ordvalet "tolkstödjare" är ett felaktigt begrepp vilket förminskar yrkesgruppen utbildade döva teckenspråkstolkar, vilket är rätt begrepp. SDF vill även betona vikten av att målgrupperna som bör ha rätt till döva teckenspråkstolkar är bredare än vad som angetts i avtalet. Det riskerar stora miss i kommunikation. I vården innebär det stora risker för patientsäkerheten då målgrupperna, på grund av språkförbristningar, inte alltid kan förstå eller göra sig förstådda via hörande teckenspråkstolkar. Det finns även flera andra situationer, t.ex. i andra myndighetskontakter, där det kan medföra stora risker för målgrupperna om de inte får rätt till döva teckenspråkstolkar. Målgrupperna som bör få använda döva teckenspråkstolkar är bland annat; barn, personer med intellektuell funktionsnedsättning och personer som lider av språkdeprivation (oftast äldre personer).

1.8 Regionens ansvar

SDF vill återigen betona att begreppet för vardagstolkning behöver förtydligas och utvecklas så att det är mer klarhet i detta. Det har varit för mycket godtyckliganden och inskränkningar hittills och det måste få ett stopp på detta. Tolkcentralens hårda prioriteringar drabbar våra målgrupper hårt, och inskränker bland annat på individens möjlighet till att vara en engagerad samhällsmedborgare, vilket speciellt oroar föreningen med tanke på att det är valår nästa år.

SDF hänvisar även till Sveriges Dövas Riksförbunds egna skuggutredning av tolktjänsten, som beskriver utmaningarna med vardagstolkning, på sid 10, som finns att läsas här:

https://sdr.org/app/uploads/2021/03/skuggutredning_tolktjanst.pdf

Krisberedskap

SDF saknar en rutin gällande krisberedskap i det nya avtalet då det framgick i nuvarande avtal. Regionen har ett ansvar i händelse av kris och ska ha ett fungerande krisberedskap och krishantering. Det är nödvändigt att det finns en fungerande krisberedskap för döva och personer med dövblindhet eller hörselskada. Vi har lämnat in förslag på hur det kan regleras i vårt remissvar, på sid 3, som kan läsas i sin helhet på länken:

https://usercontent.one/wp/www.stockholmsdf.se/wp-content/uploads/2021/10/Skrivelse_HSFavtal_SDF.pdf

Joakim Hagelin Adeby

Ordförande

Stockholms Dövas Förening